

dolgove, če ima pri kom kredit, je na slabšem kot berač. Revež je že hvaležen onemu, ki mu ponudi — cigareto! Medtem ko njegove tovarišice in tovariši, nesposobni za vojno službo brezskrbno, mirno dalje vrše svojo civilno službo, vlečejo plačo — tudi med počitnicami — jih na cesto vrženi učitelj-vojak s trpkim čustvom blagruje: saj bodo tudi eno leto prej stalni, pridejo leto prej v višji plačilni razred, bodo vedno najmanj eno leto prej pred njim.*

Saj malce bi se mu poravnala krivica ako bi se mu rezervirala služba, ki jo je moral opustiti zaradi odslužitve kadetskega roka, oziroma da bi se ga takoj po dovršeni brezplačni vojaški službi nastavilo na kakšno službeno mesto.

In ker dandanes, žal brez pritiskanja kljuk ne gre leta revež v centralo k oblastnikom pri prosvetni upravi ali celo k načelnikom mogočnejših političnih strank kakor mu mnogi svetovalci demoralizirajoče priporočajo.

Oblastniki ga z lepimi besedami sprejmejo — ali na tudi ne — mu gobjubijo hitro rešitev prošnje in priporočajo

* In pozneje, ko bo zopet nastavljen kot učitelj, se bo moral med glavnimi počitnicami vežbati pri orožnih vajah in oni, ki ima — so tudi taki — ali bo imel družino bo moral zroli z učiteljsko plačo vzdrževati sebe in svojece na dveh oddaljenih si krajih.

božjo mast, potrpljenje. In ko minevajo tedni v skrbeh in nestrmem pričakovanju išče zopet sredstev za pot v Ljubljano ali Maribor — on ne uživa ugodnosti polovične železnične vožnje! — in še boli skrušen ko prvič stopa pred oblastnike ponižno povprašujoč in s strahom pričakujoč dovoljen njih izrek. Potolažilo ga navadno s tem, da pač kmalu pride rešenje — iz Beograda.

Jeli na tudi res in samo oddaljeni Beograd kriv zavlačevanja? Z ozirom na krivice ki jih trpi učitelj-vojak, pričakuje poštena javnost, da se rešijo čim naihitreje in pred vsemi drugimi prošnje učiteljev-vojakov za zopetno nastavitve v učiteljsko službo. In to je najmanj, kar se sme zahtevati.

Upoštevati je tudi deistvo, da želj podeželsko prebivalstvo primerno številu moških učnih moči ki so potrebne zlasti na šolah, natrpane z ženskimi učnimi močmi, ne le zaradi šolskega ampak še bolj zaradi delovanja izven šole pri mnogih kulturnih in gospodarskih potrebah kmetovalcev. Krutost določil člena 4., točke 5 in člena 133. točke 10. čin. zakona na za dolgo časa odvrtača k vojakom potrjene učitelje od službovanja in zmanjšuje število potrebnih moških učnih moči. Naj se jih tedaj po dovršeni vojaški službi čimprej zopet nastavi.

Imajte sočutje s krivicami trpečimi učitelji-vojaki in jim pomagajte!

A. L.

Učiteljska Samopomoč.

(Poročal tov. Ivan Kocijančič na obnem zboru dne 18. julija 1926 v Celju.)

(Konec.)

Letna vplačila članov.

Pri večjem številu društvenih članov je tudi več smrtnih slučajev na leto. V letu 1923, ste plačali za 6 smrtnih slučajev z letnino in upravno 15 Din, v letu 1924 za 6 smrtnih slučajev 15 Din, v letu 1925, za 13 smrtnih slučajev 56 Din za leto 1926, računamo, da bo 20 smrtnih slučajev, torej 100 Din članski prispevek je bil v letu 1923, in 1924, po 2 Din, v letu 1925, in 1926, pa po 5 Din za smrtni slučaj. To letno vplačilo je komaj 1% od izplačane posmrtnine. Posojil na take obresti ne izdaja noben denarni zavod, U. S. pa daje posojila, katerih niti vrniti ni treba.

Vsakdo lahko sam izračuna, koliko bo vplačal, če bo živel in plačeval članski prispevek še 20, 30 ali 50 let. Naračunal bo znesek, ki bo komaj $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, gotovo pa ne čez $\frac{1}{2}$ današnje posmrtnine.

Vprašam Vas pa, kakšen je pa končni obračun za tistega člana, ki je omagal že po par letih? Vplačal je komaj par stotakov, otroci — družina njegova dobi lepe tisočake.

Pozabiti ne smemo, da so nam — vsaj biti bi nam morale! — družine naših tovarišev in tovarišic poleg naših sorodnikov najbližje, najdražje, katerim moramo v silii pomagati. Kakšen tovariš pa sem, če se mi tovariševa družina, ki je pravkar izgubila očeta ali mater, ne bo smilila! Že samo ta vzrok se mi zdi tako važen, da bi noben učitelj ali učiteljica, ki govori kdaj o »tovarištvu«, ne smel(a) ostati izven organizacije Učit. Samopomoči.

činu in vsebini predavanja, po nastopi in občevanju poljudno-znanstven učitelj naroda prvega reda. Z delom in proučevanjem tainega snovanja prirodnih sil se je stalno izpopolnjeval sam, a iz liubezni do naše širne očetnave je prepotoval vse nužne kraje, da je spoznal ljudi, njih življenje in da se je hotoma navdušil še bolj v liubezni do ujedinienega naroda in do ujediniene naše domovine!

Kakor na vsakem svojem službenem kraju tako je tudi na zadnji postaji na Viču dal svojim prijateljem in sosedom vse svoje moči in izkušnje na razpolago. Kot nacionalno zaveden in prepričan Jugosloven je stopil zadnji čas na čelo domačemu sokolskemu društvu, ker je bil uverjen da mora na tem položaju največ koristiti moralnemu in fizičnemu zdravju bratov in sester, ki so ga po delu spoznali in so ga hoteli imeti med seboj.

Iz stare garde učiteljev, ki so prebili najhujše čase, a se s svojim prepričanjem in čistim značajem niso uklonili nobeni sovražni sili, se je neprostovoljno umaknila s Črnogolem markantna, odlična osebnost, Anima pia! V trnjevem vencu naše prošlosti bodice na ostrini s kapljo krvi ki je privrela iz

Agitacija, Zahvale.

Učit. Samopomoč je gojila v pretekli poslovni dobi mnogostransko agitacijo. Navedem naj le sledeče:

O priliki učiteljskega kongresa meseca avgusta 1923 v Ljubljani se je brezplačno razdelilo med udeležence okrog 1000 društvenih pravil. — Učit. Tovariš je priobčil v obeh slavnostnih številkah (31. in 32. iz leta 1923.) velik inserat o U. S. — Z letaki (donatiji iz Učit. Tovariša) se je v septembru leta 1924. preplavila vsa Slovenija — nad 600 pisem. Posamezniki so prejeli od društvene uprave pisma in vabila za pristop. — Predsedniki učiteljskih društev in krožkov so vpeljavali razgovore o U. S. na zborovanjih, vneti nabiralci(ke) članov pa so predavali o U. S., pridno nabirali priglase in oskrbovali vsa potrebna posredovanja med člani in upravo. — Gospodarski odsek UJU poverjenstvo Ljubljana je na pokrajinskih skupščinah v l. 1924. in 1925. priporočilno omenjal U. S. — Društveni upravnik je sestavljal in priobčeval dalje in krašje članke ter informacijske vesti v naših stanovskih glasilih »Učit. Tovarišu« in »Slov. Učitelju«.

Najživahnejšo in skoro gotovo tudi najuspešnejšo agitacijo za U. S. je vršil vsekako Učit. Tovariš. V pretečenih mesecih bodete našli malo številčk tega lista, kjer ne bi bilo govora o U. S. Če je drugo gradivo urednika zasipalo našel je še vedno kak prazen prostorček da je stisnil v list to ali ono o U. S. Društvena uprava si je s tem priljanila nebroj pisem, reklamacij in pojasnil, društveniki

stokrat raničenega, a nikoli zlomljenega moškega srca!

Padel je v grob zgled in vzor nacionalnega učitelja, ki se je dvignil iz nižin naroda, se ves izživljal za njegovo in našo blaginjo in se na nedokonanem zaletu tvornosti preselil med število onih naših sotrudnikov in bratov ki jim nikoli ne ugasne spomin v zvestobi naših src!

V vsem javnem svojem življenju sem hotel biti na strani Črnogolevi. Danes? Danes še ne! Saj mi še do groba nisem mogel. Z njim so šla dobra dela njegova — dovolj častno spremstvo. Kar nas je še ostalo, prevzemimo njegovo duševno dediščino in porazdelimo med izčrpane svoje moči in služimo idealom svojih mladostnih sanj in velikim potrebam narodove bodočnosti do naslednjega dne!

V mojem stanovanju je že sahnela palma ki mi jo je pred leti daroval Črnogoj. Sedaj poganja nove sočno zelene liste. Rasti, rasti v spomin na tovariša, prijatelja in brata!

E. Gangl.

so bili o pravem času in dovoljno obveščeni o vsem delu v U. S. vsa agitacija v »Učit. Tovarišu« je bila brezplačna. Zato sem prepričan, da smem prav tako v Vašem imenu kakor sem mu v svojem že neštetokrat izrekel izreči iz tega mesta uredniku »Učit. Tovariša« društvenemu odborniku tov. Ivanu Dimniku našo najlepšo zahvalo za skrb in naklonjenost napram U. S. Prosim ga le še da tudi v bodoče ne pozabi našega društva.

V l. 1925. se je pridružil »Učit. Tovarišu« še »Slov. Učitelj«, ki od tedaj večkrat priobči kaj o U. S. in s tem obvešča ter širi dobro misel med čitatelji. Tudi njegovemu uredniku izrekam društveno zahvalo.

Pohvalno omenjam društvene odbornike, ki so pogosto prihajali na odborne seje, podajali dobre nasvete in z vsjo resnostjo skrbeli za procvit U. S.; naše marljive tovariše-nabiralce in tovarišice-nabiralke, ki so prijavljali v lepem številu nove priglase in skrbeli za potrebno posredovanje med člani in društveno upravo; društvu U. S. naklonjene predsednike učiteljskih društev, ki so radevolje podpirali naše stremiljenje na društvenih zborovanjih in končno vse tovariše in tovarišice, ki so na ta ali on način pomagali U. S. do današnjih lepih uspehov. Vsem tem bodi izrečena pri-

srčna zahvala za njih veliko in uspešno izvršeno delo. Zvesti naj nam ostanejo tudi v prihodnje!

Priporočila in sklep.

Uprava U. S. je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi se društvo poživilo, okrepiilo in razširilo tako, kot je z ozirom na njegov plemenit namen potrebno. Ni šlo vse na prvi poziv, na prvo prošnjo, na prvo opozorilo. Upravnik se je tolažil s tem, da tudi drevo ne pade na prvi udarec. Počasi, stopnjama so se kazali uspehi. Danes je U. S. krepka, gospodarska organizacija, ki z visokimi posmrtninami gmotno podpira učiteljske družine, z umevanjem pravega tovarištva buji in vzdržuje tovariško zavest, z mogočnim številom svojih članov pa stavi učiteljsstvo v najboljšo luč pri drugih stanovih.

Nismo še na cilju! Pogrešam še mnogo tovarišev in tovarišic. Naša sveta dolžnost je, da tudi te pridobimo in privedemo v naš krog. Bodimo tovariši v delanju in ne samo v besedi. Skupno pomagajmo vsi tistemu, ki je pomoči najbolj potreben, saj pridemo prej ali slej vsi na vrsto.

Z željo, da bi Vam društvena uprava podala na prihodnjem občnem zboru kar najbolj razveseljivo sliko o društvenem razmahu, sklenem svoje poročilo.

Splošne vesti.

— **Proti preganjanju učitelstva na Hrvaškem in v Slavoniji.** Na iniciativo novega predsednika UJU tov. Vlade Petroviča so imeli nekateri referenti ministrstva prosvete posvetovanje z Izvršnim odborom UJU radi preganjanja hrvaškega učitelstva. Zedinili so se na sledeče načelno stališče: 1. Onih ki imajo službene pregreške se ne more ščititi in se mora dopustiti da se proti njim disciplinarno postopa; 2. vsi podatki o preganjanjih se morajo najprej ugotoviti glede točnosti, potem šele podvzeti nadaljne korake; 3. takoj naj se povzroči osnovevanje prosvetnega disciplinarnega sodišča da se ti slučaj lahko hitro rešijo; 4. ministru prosvete predloži UJU poslednjič spisek vseh preganjanjih učiteljev, da bo ministrstvo lahko kontroliralo delovanje svojih podrejenih oddelkov v tem pogledu in popravilo krivice; 5. Uprave UJU in poverjenstva dolžnost je da se z vsemi silami zavzame proti preganjanju učitelstva, zato je naprositi ministrstvo prosvete naj odredi, da se bodo v vseh oddelkih dajale predsedniku potrebne uravničene informacije in pojasnila.

— **Posvetovanja o novih učnih načrtih.** Ministrstvo prosvete je izdalo nove učne načrte za osnovne šole, o katerih so se pred tednom posvetovali sreski nadzorniki ljubljanske in mariborske oblasti. Dne 20. t. m. je imelo uradno posvetovanje o tem ljubljansko učiteljsvo, ki ga je sklical sreski šolski nadzornik. Iz drugih okrajev pa nam poročajo okrajna učiteljska društva da se vrše posvetovanja o novih učnih načrtih na društvenih zborovanjih.

— **Naše prosvetne razmere.** »Narodna Prosveta« niše: Premešča se izkušeni učitelj z dečo za solanine na njegovo mesto postavlja novinec ali novinka; preganja se učitelja iz mesta v selo, često brez ugotovitve krivde in pregreška; poedina premeščanja povzročajo strankarske osebe; brez službene potrebe se izmenjavajo uravitelji z njihovih položajev, jih odstranjujejo iz uradnih stanovanj in se jim odvzamejo drugi dohodki; v uradnem šolskem stanovanju je nameščen občinski uradnik a učitelj in uravitelj se mora pravdati za stanovanje, ki mu pripada; pri službenih zadevah se jemlje v obzir strankarska pripadnost in se je v poedinih slučajih zahtevala celo legitimacija.

— **Možitev učitelje.** Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, s katerim prepoveduje učiteljem sklenjanje zakona brez posebnega dovoljenja ministrstva. V kolikor smo poučeni od verodostojne strani, je izdalo ministrstvo ta odlok predvsem iz uravnih razlogov ker so se pojavljale velike neprilike zlasti pri učiteljih, omoženih z državnimi uradniki in neučitelji, ko so bili premeščeni na nova službena mesta in zahtevali službene premešitve tudi za svoje žene. Pri takem premeščanju so mnogokrat trnele starejše in zaslužne učiteljice.

— **Pri ministrstvu financ.** V imenu UJU sta bila v raznih zadevah pri ministrstvu financ podpredsednik tov. Tihomir Kostić in član Izvršnega odbora UJU tov. Danilo Džordjevič. Iznesla sta sle-

deče zadeve: 1. Glede izplačila razlik, 2. glede pridobivanja 15% pri 32-letni službeni dobi po šolskem zakonu 3. glede starih dolgov države ki so v partiji 55., ker se oblasti izgovarjajo, da za ta izplačila ni kredita čeprav je predviden v tej partiji proračuna, 4. glede učiteljskega v Beogradu ker ga ogroža proračun. — G. minister je izjavil da se bo razlika pričela izplačevati v najkrajšem času v partiji 55. proračuna je predvidenih 30 milijonov, od česar dobi ministrstvo prosvete 4 milijone in je zadeva tega ministrstva, kako odredi izplačilo. Kar se tiče drugih vprašani ki jih je izpremenil finančni zakon, je zadeva ministrstva prosvete da jih izpremeni in vnese v finančni zakon.

— **Državljanstvo.** Na poverjeništvu se obračalo tovariši in tovarišice iz Primorskega in prosijo pojasnila, kaj smo ukrenili v zadevi državljanstva. Zato sporočamo vsem prizadetim, da smo odposlali vlogo na ministrstvo že v začetku meseca julija. Obvestili smo o tem tudi našega referenta v Beogradu, ki se osebno zanima za zadevo in si intenzivno prizadeva, da bi bile vse prošnje čimprej ugodno rešene.

— **Za okrepitev UJU.** Izvršni odbor UJU je sklenil da bo predsednik UJU v svrhu utrditve zvez posetil vsa poverjeništa, poedini člani pa bodo napravili organizacijska potovanja posebnost v kraje kjer je organizacija slaba. Prva organizacijska dela se bodo izvršila v Bosni in Hercegovini, eden član pa izvrši podrobno organizacijo v Črni zori.

— **Preganjanja učitelstva na Hrvaškem** trajajo naprej. Kakor poroča »Narodna Prosveta« se vrše še vedno naprej premeščanja učitelstva na Hrvaškem. List prinaša tudi poedine konkretne slučaje.

— **Tovariš Mencin nas naproša,** naj z ozirom na razne čestitke k imenovanju za šolskega uravitelja v Mariboru, pojasnimo, da on ni nanovo imenovan, temveč je njegova premešitev kot učitelj s I. deške na II. deško osnovno šolo v Mariboru le formalnega značaja, kakor vseh onih učiteljev ki so bili z istim odlokom formalno premeščeni s I na II. deško osnovno šolo.

— **Učiteljsvo in organizacija državnih nameščencev.** Ormoško učiteljsko društvo je na zadnjem zborovanju sklenilo, da naj vsi člani pristopijo tudi k uradniški organizaciji. Tudi Ptuiško društvo je napravilo enak sklep. Društva opozarjamo da urede tudi gospodarsko stran tega vrašanja glede plačevanja članarine pri uradniških organizacijah. Vsekakor je treba pozdravljati eibanje učitelstva, ki s tem izraža solidarnost z ostalim uradništvom.

— **Začetnik šolski upravitelj.** Učiteljsvo v Prekmurju se je že večkrat pritoževalo ker se namešča učitelje-zacetnike kot šolske uravitelje. Zagotavljalo se je da so to le izjemni slučaj vsled domanikanja učitelstva in se slučajni ne bodo ponavljali kakor hitro bode dovolil učiteljev. Letos bodo zasedena vsa mesta v Sloveniji in še bo par tovarišic brez službe, gotovo pa ne bo domanikanja. **Klub temu je bil nameščen**

za šolskega upravitelja na trirazrednici v Zenavskih učitelji-zacetnik. Namestitelj ga...

— Poslopja državnih šol v Prekmurju. V državnem proračunu je predvidenih 12 milijonov dinarjev za vzdrževanje in zidanje novih šol.

— Premješčanja mlajšega, nestalne- ga učitelstva. Od več strani se nas vprašuje, zakaj ne priobčujemo...

— Da bo še več učiteljskih abiturientov in abiturientk brez služb. Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, s katerim se za letošnji letnik...

— »Popotnik« bo izhajal v letošnjem šolskem letu redno vsak mesec in zato je obseg posameznih številk tudi manjši.

Uprava.

— P. n. učiteljska društva, ki dolgo časa niso vplačala svojih prispevkov, so v skladu s prijavo.

— Članom Učit. Samopomoči. V prvih dneh avgusta t. l. ste prejeli položnice za 117 do 121. smrtni slučaj.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— Novinci (abiturijenti) nameščeni v mari- borski oblasti v II. kat. 5. skup. s 60% položajne plače.

— Premješčenje po lastni prošnji: Vida Uršič-Benedičič v Trebelno; Ana Kozjak v Trzlič; Sedovnik Marija v Svetinje, sr. Ptuj; Trešnje-Rajela v Predanovce, sr. Murska Sobota...

— Upokojeni so po čl. 139 in 141 čin. zak. Simon Bezjak, šolski upravitelj pri Sv. Tomažu; Martin Sotošek, šolski upravitelj v Zetalah; Ivan Šerbak, šolski upravitelj v Dobju; Anton Brumen, šolski upravitelj v Teznu.

Vestnik upokojecev.

— Pri zadnjem občnem zboru »Društva upokojecev učitelstva za Slovenijo v Ljubljani« 3. julija t. l. sprejeta prenovljena pravila so sedaj v dne 30. avgusta 1926 št. 9326/1 tudi potrjena.

— Pri sprejemu treba predložiti podatke o roistvu zdravstvenem stanju prizadetosti in upokojitvi, pri prošnji za posmrtnino pa Sprejemnico in Mrtvaški list.

— Da se pojasni nekateri spremembe pravil ter se izvoli v smislu novih pravil tudi nov odbor se bo vršil dne 7. okt. t. l. ob 14. uri izvanredni občni zbor v društveni sobi pri tovarišu Pavlu Gorjunu — Majarončku na Zaloški cesti — Stara pot št. 1. — k.

Naša gospodarska organizacija.

— Učiteljski dom v Mariboru. Članarina in darila. Članarina za 1925. leto je plačalo konjiško učiteljsko društvo 500 Din.

— Učit. Samopomoč — do 1. 1921 se je imenovala Jubilejna Samopomoč — je bila ustanovljena v l. 1898. Prvi članji so se priključili za sprejem v zadnjih mesecih (okt.—dec. 1898).

na prvih članov U. S. (iz l. 1898), ki se danes zvesto in redno izvršujejo vse članske dolžnosti.

Učiteljski pevski zbor.

— dev. Člani pevskega zbora slov. učitelstva se pritožujejo da imajo doma težave če gredo v Ljubljano k vajam. češ, da jih tovariši neradi nadomeščajo kakšno uro da vodništvo, im predbačivo, da hodijo v Ljubljano na izprehod, da morajo pevci opravičeno zamujene ure večkrat nadomestiti sami itd.

— Apeliramo na tovariše nepevce — tovarišice nepevke, da ne delajo v tem oziru težav in krivice članom pevskega zbora temveč jih podpirajo vsaj moralno s tem da jih radevolje nadomeščajo. če jih zadene ta usoda. Pevci so prevzeli pri delu za slov. pesem in čast našega stanu težke žrtve. Upoštevajmo to vsi in jih temu primerno spoštujemo in podpirajmo.

— dev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 2. in 3. oktobra v »Narodnem domu«. Začetek 2. oktobra ob 14. uri, konec 3. oktobra ob 12. uri. Tainik.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

— Učiteljsko društvo za politični okraj Ljubomer zboruje v soboto dne 2. oktobra t. l. v Statni Radenci z začetkom ob pol 11. uri po sledečem dnevnem redu: 1. Zapisnik, 2. Dopisi, 3. Rešitev raznih stanovskih in šolskih zadev, 4. O novem učnem načrtu (Nastavni program) in o razdelitvi učnih ur za posamezne kategorije šol.

— Učiteljsko društvo za brežjsko-sevniški okraj zboruje v soboto dne 9. oktobra 1926 točno ob 10. uri dopoldne v prostorih drž. osnovne šole v Brezicah. Da se da prilika poslušati tudi ne- članomvažno, k novim učnim načrtom velepomembno predavanje tov. Janko Knapiča, slušatelja višje ped. šole v Zagrebu, se bo obravnavalo kot 1. točka dnevnega reda: 1. »Nekaj o rokotvornem pouku« (Praktični poizkusi s kartonom in gliko), 2. Društvene zadeve, 3. Poročila: a) o skupščini v Celju (poročja tov. Pečnik Josip), b) o skupščini v Beogradu (tov. Ravbar Ciril), 4. Slučajnost. Po kosilu — točno ob 14. uri — je sestanke vsega tureskega učitelstva, Referira sreski nadzornik g. Fran Drnovšek o novem učnem načrtu. V interesu vsakega posameznika je, da se tega — četudi neobligatnega — sestanka sigurno udeležiti. Vpsolane »Pristopne izjave« je izpolnjene oddati tov. tajniku zadnji čas na dan zborovanja, Tovariše Brežičane prosimo, da uredbe glede kosila in prostorov.

— Kranjskega učit. društva izredni občni zbor se vrši 4. oktobra točno ob 8. uri v osnovni šoli v Šmartnem pri Kranju, l. Poročila: predsednika, tajnika in blaginika, 2. »Novi učni načrt«, obravnava tov. Lapajne, 3. O pokrajinski skupščini, poročja tov. Lovše. Prečita se Mencinov referat »O smernicah organizacije«. 4. »O poteku beogradskega kongresa UJU«, poročja tov. Malenškova, 5. Volitve odbora, 6. Slučajnosti Opomba: Priseljeni člani UJU in novi člani naj se pri- glase pri društv. predsedniku v Cerkljah. — Predsednik.

— Radovijsko učiteljsko društvo ima 2. oktobra 1926, ob 10. uri na Jesenicah izredni občni zbor po členu 9. drž. pravil s sledečim dnevnim redom: 1. Referat srez. šol. nadzornika o uradnem poslovanju, 2. Referat o skupščini v Beogradu (poročja tov. Šega), 3. Referat o skupščini v Celju (poročja tov. Schiffrer), 4. Pristop k Učiteljski tiskarni, 5. Slučajnosti.

ARGUS je naš najboljši Informacijski zavod. ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike. ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in pravitnikov. ARGUS-ove informacije so valjdar točne izbrne in hitre. ARGUS se nahaja v Vuka Karadžiča ul. II. Beograd. ARGUS-ov telefon je 8-25, a brzojavni naslov Argus.

Poročila:

+ Okrajno učiteljsko društvo za ormoški okraj je zborovalo dne 11. septembra 1926 pri Sv. Miklavžu. Navzočih 34 članov, t. j. 60%.

— Pozdravi. — Predsednik pozdravi zborovalce, ki so se sestali v prijaznem Sv. Miklavžu sredi vinorodnih Ormoško-ljutomerskih gor, kjer je tekla zibel slavnemu Davorinu Trstenjaku, Stanku Vrazu in Božidaru Fleglerju. Spomni se prejšnjega šol. upravitelja Martina Salamuna, ki nas je pogostoma vabil semkaj in vselej gostoljubno sprejel, a je ravno pred letom dni zatipal trudne oči. Navzoči mu zakličejo stoji trikratni »Slava!« — Posebej pozdravi predsednik gosta Karla Stokla od Sv. Lenarta in Marijo Maukovo iz Huma, kakor tudi tov. Antona Porekarka, kateremu je po daljšem presledku omogočilo lepo vreme prihod v našo sredino. — Iskreno čestita marljivemu delavcu na organizacijskem polju tov. Josipu Rajšpu, ki je bil na zadnji pokrajinski skupščini UJU v Celju izvoljen častnim članom. — Slednjič čestita tov. »Rikardu Papstu in tovarišici Vidi Hinterlehnerjevi, ki sta razstavila na zadnji gospodarsko-obrtni razstavi v Ormožu lastne izdelke (prvi slike, druga ročna dela) ter jima je poklonil razstavnici odbor zlati razstavnici kolajni. — Podpredsednik Ivan Najzer za čestita imenom vseh zborovalcev tov. predsedniku Adolfu Rosini na odlikovanju, katero mu je izvolil podeliti Nj. Vel. kralj.

Zapisnik se odobri, dopisi se vzamejo po redu na znanje.

Predavanja, a) »Iz miklavške zgodovine«. — Tov. Pinterič je podal zanimive zgodovinske podatke Sv. Miklavža in okolice ter tolmáčil nekatera krajevna in rodbinska imena kakor tudi izraze in besede »prleškega« narečja, ki so v ozki zvezi z zgodovinskimi dogodki daljne preteklosti. b) Poročilo o letošnji pokrajinski skupščini UJU v Celju. — Tovarišica Irgolič je podala svoje utise ter potek skupščine, v kolikor ni bil objavljen v »Učit. Tov.«.

c) Poročilo o letošnji državni skupščini UJU v Beogradu. — Tov. Josip Rajšp je opisal s humorističnim obsevom dobrote in neprilike potovanja v Beograd, lov za stanovanjem, potek skupščine ter zanimivosti kraljevega Beograda.

c) Stanko Vraz, ob 75-letnici njegove smrti. — Tov. predsednik je opisal v nad vse zanimivem predavanju mladostna leta Stanka Vraza, tedanje literarne razmere, ki so vplivale na Vraza, da je postal »Ilir« ter njegove zasluge, ki si jih je stekel za jugoslovansko vstajenje in ujedinienje.

Prihodnje zborovanje se vrši 13. nov. t. l. v Ormožu.

Sklepi in resolucije:

+skl Sklepi in resolucije ormoškega društva, dne 11. sept. 1926.:

Proti demoralizaciji v šolski upravi.

a) Z ozirom na odlok prosv. odd. v Ljubljani št. 6354 od 20. avg. t. l. ter na članek objavljen v št. 1926. »Učit. Tov.«: — Proti demoralizaciji v šolski upravi — se soglasno sklene: Prošnje za premeščanja in imenovanja, kakor tudi pritožbe in sporne zadeve med učitelstvom se naj rešujejo edino le po predpisanih službenih poti. Ako treba osebnega posredovanja, naj bo to dovoljeno le potom organizacije UJU. Naloga UJU poverjeništvu Ljubljana bodi, da se v bodoče ne uva- žujejo prošnje posameznikov, ki prihajajo osebno v navedenih zadevah k prosvetnim nadzornikom. S tem bomo prisilili učitelstvo, da že vendar enkrat prenehajo »pritisikanje kljuk« ter da se organizira. Navedeno resolucijo naj sklenejo vsa učiteljska društva, kdor bi se po tem ne ravnal, se naj izključi.

Pristop k org. vseh drž. uradnikov.

b) Vsi člani našega društva pristopijo k Osrednji zvezi državnih namestencev in upokoje- jencev poverjeništvu Ljubljana. UJU poverjeništvu Ljubljana naj deluje na to, da pristopijo tudi člani drugih učiteljskih društev korporativno k omenjeni zvezi.

Šolska administracija.

c) Sreski šol. nadzornik se naprosi, da dostavi o priliki pomaknitve učitelstva v višjo stopnjo osnovne ali položajne plače šol. upraviteljem do- tične šole posebno dekretov in svrho lažjega po- slovanja.

Pristop k učiteljski tiskarni.

O pristopu k »Učiteljski tiskarni« se sklepa na prihodnjem občnem zboru.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije so dobe v Učiteljski knjigarni in Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

— k Zbori: Mesečna revija za novo zborov- sko glasbo z glasbeno književno prilogo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljub- ljanski Zvon« v Ljubljani. Izšla je deveta številka.

Po sklepu lista.

— Za srez Šmarje pri Ješah je si- stemizirano mesto stalnega sreskega pomožnega učitelja z uradnim sedežem v Šmarju. Služba bo v kratkem razpi- sana. V Šmarju se dobi hrana in stano- vanje. Pojasnila lahko da sreski šol. nadzornik.

— Višja pedagoška šola v Zagrebu; sprejem v I. letnik. (Iz ljubljanske obla- sti.) Za I. skupino: Praprotnik Stanislav, Kopitar Ciril, Buzdon Marijan; za II. skupino: Komar Marija, Pe- hani Milena, Šmid Marija, Vitkovič Ma-